

XXIV. ÉVF. 1924. NOVEMBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Jelen példány 3000 K.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t.

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESSAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENUIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPOLO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVATI CUJUS NON SUM DIGNUS

TARTALOM: *Bíboros főpásztorunk aranymiséje.* — *B. Baum Mária:* Uram. — *Benz Csáky Ilona:* Mennycsászánok. — *Kriston Endre:* Az Eucharisztia és az Oltáregyesületek. — *Eöri János:* Sírhalomok fölött. (Dies irae fordítása.) — *Reiner Irma:* A kis gyermekek katolikus neveléséről. — *Szivontsik Antal:* Megyek, jó Jézus... — *Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.* Menyegzős ruhában az oltár előtt. — *Krónika.* — *Tárca: Eöri János:* Fölkel a Nap.

Tomcsányi Lajos S. J. Csepellény György. Mezőkövesd környékének vértanuja. Ára 3500 K. Kapható a Kordánál. Csepellény nevét alig ismerjük eddig. A XVII-ik század vértanuja, Pálos szerzetes volt és legnagyobb bűne az volt, hogy hét falut visszatértített a katolikus hitre, ezért ölte meg őt nagy kegyetlenséggel a protestánsok dühe. Csepellény vértanasága aktákkal is bizonyítható, így tehát van remény arra, hogy egykor szenteink sorában tisztelhetjük őt. Mint épületes olvasmányt ajánljuk e füzetkét.

Lelkigyakorlatos házukban (Budapest, IX., Üllői-út 77., az Oltáregyesület anyaháza egyszersmind) a hölgyek bármikor tarthatnak magányos lelkigyakorlatokat. Időtartam tetszés szerint 3, 8, 10 vagy 30 nap. A nagybójt idején külön csoportokban nyilvános lelkigyakorlatok ugyanott.

Szerkesztői üzenet. *B. B. M.:* Máskor is szívesen közlöm kedves verseit. Örömlénk, ha többet kaphatnék egyszerre, hogy mindig a szám tartalmának és hangulatának leginkább megfelelő: közölhessem.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat (régii évfolyamok) példányonként 600 K.

Örökimádás folyóirat (1923. évfolyam) példányonként 3000 K, előfizetés 1924-re 30.000 K, régi teljes évfolyam 15.000 K.

Az Oltáregyesület Utmutatója 5000 K, **Vezérkönyve** 4000 K, **Felvételi füzet** 600 K, **Félszázados története** 20.000 K, **Érme** (alumíniumból, szalaggal) 20.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 400 K.

Jézusom Örömdöm folyóirat régi teljes évfolyam 10.000 K, régi egyes példányok 500 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség Indulója 500 K, **Zászló levelezőlapja** 1000 K.

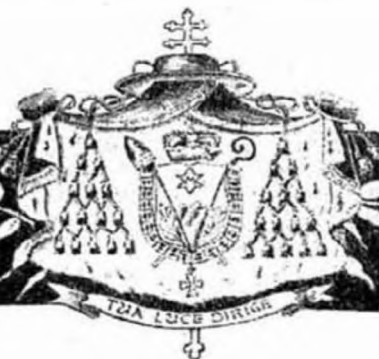
Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 10.000 K, **Fehér lilium** 2000 K, **Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség** 200 K, **Pápai áldás-levelezőlap** 200 K, **Levélzáróbélyeg** (gyermekszövetségi) ívenként 500 K, darabonként 50 K.

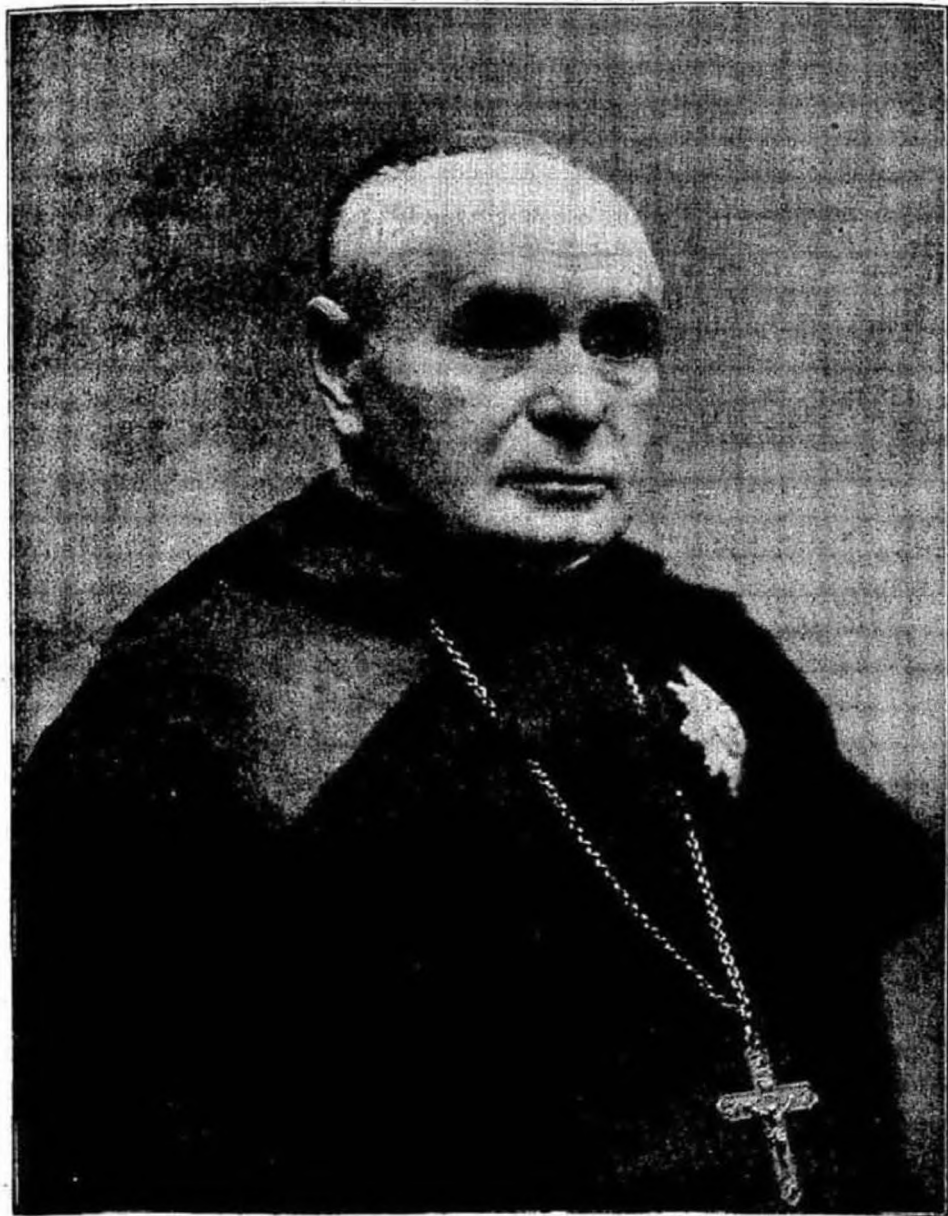
Különfélék: **Havi magány** (Nádasdy Márián) 10.000 K, **Az Eucharisztia zenéje** 1000 K, **Kánter Károly emlékkönyv** 20.000 K, **Szent Zita élete** 2000 K, **Szent Zita élete** egyszerűbb kiadásban 1000 K, **Litánia** (latin szöveggel) 500 K, **Litánia Szent Józsefről** 500 K, **Levelezőlapok** (Örökimádás-templom) 1000 K, **Kánter Károly emléképek** 500 K.

Bíboros Főpásztorunk aranymiséje.

November 18-án mondja aranymiséjét dr. Csernoch János bíbornok, Magyarország hercegprimása. Főnséges eucharisztikus ünnep, amelyen főpásztorunk az Úr Jézussal való immár ötven éves *különös barátságra* tekint vissza.

Különös barátságnak mondjuk, mert a pap viszonya az isteni Mesterhez megkülönböztetett viszony. Őreá bizta magát teljesen a legméltóságosabb Oltárszentségben. Az ő szavaira száll le az oltárra s ő általa áldozza föl magát újra meg újra az egész világnak üdvéért. Mikor oltárainkon a szent áldozat alatt Krisztus jelen van, a pap szíve az, amelyik hozzá legközelebb áll, vigaszt s örömet Krisztus elsősorban benne keres. Hát még egy főpásztor szíve, egy egész ország gondját hordó választott papi szív! Mi tudjuk, hogy nagyon bensőséges találkozó lesz az a sok-sok ezredik, főpásztorunk aranymiséjén. Épen azért nem is szorítjuk korlátok közé az áldást, melyet galambbőz fejére kérünk, hanem mi is odaállunk lélekben a jubilánssal az oltár elé és kérjük a Szentségi Üdvözítőt, hogy adjon meg mindent annak, akit «népe fölé emelt» s a mi könyörgésünkre, gyarló érdemeinkre való tekintettel is nyissa meg nagyon tágan Szentséges Szívét és övezze kegyelemmel szeretetének minden gyengédségével a megcsonkított ország sok küzdelmet átélt bíboros főpapját.

Goszeleth István és fia fényképlévétele után.

**CSERNÓCH JÁNOS, BIBORNOK-HERCEGPRIMÁS,
AZ ARANYMISÉS FŐPÁSZTOR.**

kehely annyi fényvel és gyönyörűséggel telt be, *amennyit szíve elbírt*. A kisebbek nem irigyellék ragyogóbb társaikat; a pompázó díszvirágok nem vetették meg szerényebb testvéreiket — s a káprázó fényben tündöklő Nap egyforma szeretettel mosolygott valamennyire.

Képzeltettek-e ennél tökéletesebb boldogságot?...

Lássátok, gyermekeim, ilyenek gondolom én a mennyországot, hol egykor én is bízva remélek az Úristen legkisebb virágai között egy szerény kis helyet...»

A kandallóban elhamvadt az utolsó nyírfahasáb. A kedves, ósdi szobában néma csend lett... Négy ártatlan kis gyermekszív boldog áhitattal vágyik az Úristen örök tavaszára...

Benz Csáky Ilona.

Az Eucharisztia és az Oltáregyesületek.¹

BIZONYÁRA sokunknak Ielkében fel-felébredt a jámbor óhaj: Miért nem élhettünk mi akkor, amikor az Üdvözítő itt lent járt a földön? Miért nem láthatjuk Őt szemtől-szembe? Az Ő szelid arcát, varázslatos tekintetét? Miért nem játszhattuk Vele mi is a gyermekkor boldog játékait, mint egykor a názáreti gyermekek? Miért nem hallhatjuk oktató szavát a hegyen, a tó partján, Kafarnaum utcáin? Miért nem sírhattunk mi is a keresztre tövében és miért nem örvendezhettünk vele a feltámadás dicső, nagy reggelén?

A tanítványi hűség és szeretet szinte követelődzővé bátorodik bennünk, szinte már majdnem a méltányosság nevében kérdezi, miért csak az Ő kartársai? az évezredek tengerében három évtizednek picinyke időszigetén, azok a kevesek, akik a sok-sok millióval több távolmaradott közül odajuthattak az Ő varázslatos közelségébe?

Ne zugalódjunk! Az a nagy, az a szent, az a legszentebb Szív teljesítette az iránta égő vonzalomnak ezt a szinte követelődző óhaját, amennyiben ez életviharaink mentőhorgonyául szükséges volt. Minden idők, minden benne hívőjének szól az is, hogy *gyönyörűségem az emberek fiaival lenni*; az is, hogy *veletek maradok minden nap a világ végezetéig*.

Valamennyiünk emlékezetében élénken él az a kedves kép, amelyen egy kis gyermek felkapaszkodik az oltárra és kis kezével megkopogtatván a tabernaculum ajtaját, felteszi a naiv kérdést: Jézusom, itt vagy?

Annak szemében, kit a Mester ajkáról tanult imádságunk szavával Atyánknak szólítottunk, gyermekek vágyunk tulajdonképp mindnyájan, még

¹ Október 13-iki díszgyűlésünkön elmondott első beszéd.

ha leszállott is már fejünkre az élet hava, még ha aggastyánkor évtizedei roskasztják is vállainkat. Miért tagadnánk? Valamikor a mi gondolkodó elménk is feltette a tudakolódzó kérdést: Jézusom, itt vagy? De most már boldogan és hálával eltelve *tudjuk*, hogy igen, itt van Ő velünk a kenyér színe alatt, mert idekényszerítette Őt a szeretete, a kerek világ minden zege-zugát, az évezredek minden percét átfogó, nagy-nagy szeretete.

Azt kérdezik, hogyan?

Bizonyára vannak itt anyák, akiknek egyszerre több, talán 2—3—4 fiuk is küzdött a harctereken. Ki tudhatta akkor, melyik hol, merre? Az érettök aggódó anyai szív vajjon nem vágyott, nem epedett-e, hogy ott lehessen életveszélyek közt forgó fia, mindegyik fia mellett? Mit nem adott volna érte, ha *egyszerre* ott lehetett volna mind a kettő, vagy mind a három sebesült, vagy épen haldokló édes fia oldalán? Valljátok meg anyák, hogy gyötrőn égett, lángolt bennetek ez az éji álmaitokat megrabló vágy, de szárnyaszegetten vágta annak útját az a röghöz bilincselő valóság, hogy ti — bárha olykor angyaljó szívvel is — de csak emberek vagytok, emberek, akik egyszerre nem lehettek több helyen.

De azt csak nem gondoljátok, hogy ti jobban tudtok szeretni, mint az Úr Jézus? Istenkáromló feltevés, lázadó elbizakodottság volna ez. Nem. Ti készséggel beismeritek, hogy közöttetek a legjobb anyának, a legönfeláldozóbbnak a szeretete is csak halavány utánzata az Úr Jézus mérhetetlenül mélységes szeretetének. Ha ti vágyakoztok az egymástól távolban küzdő szeretteitek mellé, hogy őrangyalai, ápolói, éhségükben táplálói lehessetek, akkor még inkább, milliószor inkább vágyott az Ő milliószor jobban szerető szíve minden fia, minden testvére mellé. Azok mellé is, akiket egykor a római császárok az Ő benne való hitők miatt vadállatokkal marcangoltattak széjjel. Azok mellé is, akik a kereszteshadjáratokban az ő szülőföldjéért ontották véreket. Mellénk is, akik ezer bajunk közt boldogok vagyunk, hogyha megáldozhatunk. Azokért is, akik még nem élnek, hanem majd a mi sírhantjainkat behorpasztó évszázadok folyamán fognak imádvá leborulni az Oltáriszentség előtt.

Az egész emberiség Megváltójának egyesülésre vágyakozó szeretetét nem is kőthette guzsba 33 röpke esztendő, nem korlátozhatta egy kicsiny országnak néhány községe, városa.

A jó emberszívek, képességeik aránya szerint, egyezők abban a Megváltó szívével, hogy ők is epedve óhajtának ott lenni veszélyben forgó szeretteik közvetlen közelében.

E vágy megvalósításában azonban nem lehetnek már egyezők. Egyik megteheti, amire vágyik, a másik nem. Az anya, — mert ő csak ember — csak egyeilen egy gyermeke oldalán lehet ott egyszerre. Jézus,

mert ő Isten, Isten, akinek mindenhatóságát semmi sem korlátozza, ott lehet egyszerre száz meg száz millió fia, testvére, híve oldalán: Szinte hihetetlenül leereszkedő egyszerűséggel, valóban isteni művészettel oldotta meg ennek a világot átölelő szeretetvágnak a megvalósító csodáját.

Bellehemmé tette minden időnek minden szentmiséjét, Názáretté minden templomnak a tabernaculumát. A királynak és koldusnak egyaránt nélkülözhetetlen mindennapi kenyérnek a színe alatt lett a mi velünk lakozó barátunkká. Mindennapi kenyérünké lett a lelki élet táplálékául, amikor meghagyta, hogy *ha nem eszitek az emberfiának testét, ... nem leszén élet tibennetek.*

Csak kettőt kell elfogadnunk: hogy Krisztus nagyon szeret és hogy isteni mindenhatósága megtehetette azt, amire a szeretete sürgette Őt. Aki ezt elfogadja, annak hódolva kell leborulnia az oltárszekrény előtt.

Az hódolva követte tegnap rommá zúzott hazánk fővárosának utcáin azt a Krisztust, aki hazája sorsa felett — miként mi — könnyeket hullatott. Azt a Krisztust, akinek töviskoszorúja mihamar a feltámadás dicsőségében virágzott ki. Innen, a mi szentségi Jézusunk oldala mellől nézve a trianoni határt, tulajdonkép nem is határnak látjuk azt, hanem töviskoszorúnak inkább az ezeréves Hungária homlokán... S talán ettől a töviskoszorútól sincs messze a husvét.

* * *

A köztünk lakó Jézus iránt a hódolatnak, örömnak szervezett kifejezése és állandó ápolása az Oltáregyesület. Fényes bazilikák és szegényes falusi templomok egyesületté tömörült hívei boldogok, hogy közöttük lakik az Úr. Testőrcsapatává szerveződnek mintegy. Szívök hálás melege az öröklámpa szende fényében ég. Gondoskodnak, hogyha szerény is, de tiszta, méltó legyen a nagy Vendéghez az a kis földi hajlék; tiszták, méltók a Krisztust szülő szentmisének eszközei, környezete, ruhái. Közös és külön-külön imaórákban társalognak ez égi Vendéggel...

Az Eucharisztia hite és kultusza egyidős magával az Egyházzal, bár az ősegyházban nem volt még sem szentségház, sem öröklámpa, sem szentségkítétel, szentséges körmenet, örökimádás vagy eucharisztikus világkongresszus.

Hiszen ezek mind a hála és viszonzó szeretet leleményességének útjelzői. Oltáregyletek sem voltak kezdet óta. De oltáregyesületi lelkek szinte szakadatlanul éltek, mióta ez a szent kenyér a miénk.

Azok a Tarsiciusok, akik a börtönök mélyén sinylődő hitvallók vigaszául titkon, sokszor életveszélyek közt, vitték el az élet kenyerét, lelkületben hasonlók voltak azokhoz a most élő oltáregyleti tagokhoz, akiknek boldog ünnepnap a szentáldozás, akik az imaórát mély áhitattal végzik, kik a szegény templomok felruházására készségesen áldoznak.

Megsérteném őket, ha egyleti kötelességeik teljesítését fölös buzgalommal szorgalmazni igyekezném. Csak egyet kérek tőlük. Azt, hogy az Úr Jézus szándékait méltányló megértéssel, *hittel* nézzenek arra a szent kenyérre, a mi Urunk határtalan szeretetének és isteni mindenhatóságának közlünk élő bizonyosságára; és akkor lehetetlen, hogy az oltáregyletek élete fel ne virágozzék.

Kriston Endre, felszentelt püspök.

SÍRHÁLMOK FÖLÖTT.

(Dios' irac.)

Ama bosszús harag napja
A világot tűzbe rontja:
Dávid és a jósló mondja.

Ó, mily nagy lesz az iszonyat,
Mikor eljön a Bíró majd,
Aki mindent föl- s kikutat.

A trombita csodás hanggal
Temetőkön végigharsan
S mindenkit küld, Hozzá, gyorsan.

A természet s' halál ámul:
Ember fölkel a sírjából,
Őt hogy lássa bírójál!

Az írott könyv előkerül;
Minden ott van azon belül
A világnak léteül.

És e szörnyű pillanatban
Napfényre jön mind, mi lappang,
Semmi sem lesz bosszulatlan.

Mit mondjak ott, én nyomorult,
Kit hívjak majd pártfogómúl,
Hol ott még a szent is szorul?

Félelmetes fonségű Úr,
Ki adsz üdvöt jószántodból:
Adj nekem is irtalombul.

Kegyes Jézus, emlékezzél:
Le az égből értem jöttél —
Akkor el hát hogy' veszthetnél?

Kerestél, szin' elfáradtál,
Meváltottál a keresztfán —
E nagy munkád lenne hijján?

Igaz boszú szent Bírāja
Belkem ha a halált várja,
Megbocsátást mérj ki rája.

Reszketek, én bűnös lélek,
Szégyenpirtól majd elégek;
Isten, bocsáss, kérve-kérlek.

Ki Magdolnát föloldoztat
És a latort meghallgattad:
Nekem is e reményt adtad.

Méltatlan bár könyörgésem,
Mégis, jó vagy, add kegyesen:
Pokol tüze ne égessen.

Ragadj ki a bakok mellől
S bárányid közt, jobbod felől
Adj helyet, ha sorsom eldől.

És mikor az átkozottak
Szégyent valiva tűzre jutnak,
Hív megáldva, boldogulnak.

S most előtted, megtört szívvel,
Porbahullva, esdve kérek:
Végcélomat add elérnem.

Síralmas lesz ama gyásznap,
Bűnös ember ha fölfárad
Számadásra Bírójának!

Ford.: *Böri János*.

A kis gyermekek katolikus neveléséről.

(Ismertetés az Almanach Catholique Française 1924-ből.)

(Vége.)

Mindennek, amit a gyermeknek teszünk, amivel előkészítjük a vallásos életre, oda kell irányulnia s abban kell segítségére lennie, hogy Istent tegye életének középpontjává.

A mesék, a szentképek, az énekek, a templombajárás, az imák, az első szentáldozás, minden vallásos gyakorlat tiszteletteljes és vallásos szellemmel legyen felítve.

Ez a vallásos oktatás nemcsak a szellemi életre, hanem arra is törekszik, azt célozza, hogy az akaratot helyes útra terelje, hogy Isten parancsainak befogadására előkészítse és azt kell eredményeznie, hogy megjavítsa a gyermek hibáit és kialakítsa a *jellemet* minden jó tulajdonságával együtt.

Az első idők illetően gondos és figyelmes nevelése alakítja a csecsemő lelkét. Midőn a gyermek értelme felébred, az anya ügyessége már elhíntette benne a jó és szent tulajdonságok csiráit.

Folyton ügyelni kell a nevelés minden szabályára. Különbséget kell tennünk a gyermek rendes hibái leszoktatására és az ügyetlenségekre. Meg kell erősíteni a gyermek önmaga iránti bizalmát, meg kell dicsérni erőlködéseit és kis eredményeit, de mindenekelőtt jó példával kell előljárnunk.

Hogy mindez elsősorban az anya feladata, az magától értetődik. Isten ő reá bízta ezt az első vallásos oktatást. A kicsikék legelőször is az anya mozdulatait utánozzák s az anya gyermeke előtt kivételes helyet foglal el, sok ideig tőle kap minden szellemi táplálékot és feltétlen bizalommal viseltetik iránta. Ép ezért mily könnyű lesz a lelkiismeretes anyának a kicsike lelkébe bevésni meggyőződését, az erény megszokását és szeretetét és milyen könnyű lesz a jámbor és ájtatos gondolatokra is szoktatni.

Hogy egy anya gyermekét jámborral nevelhesse, annak önmagának is mélységesen jámbornak és erényesnek kell lennie, ki kell küszöbölnie életéből minden üres könnyelműséget; a szeretet és tisztelet élő mintaképe legyen a kicsikék előtt.

Nem szabad és nem lehet elhallgatnunk, hogy a legjobb keresztény anya befolyását is gyakran ellensúlyozza a közönyös atya viselkedése.

De ha Isten különös kegyelmeképen még az apa példája is hozzájárul az anya kedves tanításaihoz, ha az atya imádkozik a gyermekkel, ha később az Úr asztalához is elkiséri, akkor ez a vallásos oktatás — mondhatni — az egész életet biztosítja. A nagyobb gyermekek nagyon megkönnyítik az anya munkáját. Ők tanítják imádkozni, keresztet vetni, a kis énekekre s ők el is mesélnek nekik mindent, amit nagyoktól hallottak s mindenestre a legközvetlenebb nyelven.

Mindenkit, akik a kicsikéket körülveszik, rokonokat, barátokat, cselédeket meg kellene ezekre a dolgokra tanítani. De csak arra figyelmeztetjük, hogy a keresztény anya kis gyermekét maga gondozza és csak a legkritikább esetben bízta azt másra. Gondosan kell arra ügyelnie, hogy az ő távollétében csak jó katolikus keresztények vegyék körül, vagy legalább is olyanok, akik a vallás iránt mély tisztelettel vannak és jámbor emberek.

De különösen féltékenyen örködjék az anya azon édes kötelesség felett, hogy az esti imát és utána a lelkiismeretvizsgálatot ömaga végezze a kicsikével...

És ezek után azt kérdezhetjük, hogy egy hat—hétéves gyermeknek, akit egy istenfélő anya nevelt, olyannak kell-e lennie, mint egy tudós teológusnak vagy egy fiatal szentnek?... Semmiesetre! Mindenben, amiben a gyermek örömet leli, az ártatlan kedvteléseit, mindent teljes mértékben élvezhet.

Istenfélősége, jámborsága nem fogja őt meggátolni abban, hogy élénk és lármás legyen. Mindenféle hibák, rossz hajlamai, szenvedélyei lépten-nyomon mutatkozni fognak dacára mindennek; de gyöngeségében, változékony akarata mellett, mégis találkozott a jó Istennel, mindennap helyet készített Néki életében, szeretni fogja Őt, Őreá gondol, szeretni fogja Őt és Őhöz imádkozik. Tudja lelkiismeretét megvizsgálni; megismeri hibáit, gyónásaiban és szent áldozásaiban segítséget talál arra, hogy jobbá legyen; és az anya emlékezzék arra, hogy a nevelés nem egyéb, mint hosszú, hosszú türelem, az egész élet munkája.

A gyermek egész élete magán viseli talán az anya térdén, mosolya és csókjai között nyert első vallásos nyomait.

Ez az, amit Fenelon így fejez ki: Ez a kor az, amelyben a legmélyebb benyomásokat nyeri a gyermek s amely benyomások a legnagyobb befolyással vannak a gyermek egész jövőjére». *Reiner Irma.*

MEGYEK, JÓ JÉZUS...

Megyek, jó Jézus, megyek utánad,
 Otthonod édes. Tetszik szent várad.
 Nagy harcot jelent, tudom én jól:
 Harc nélkül élet nincs sehol.

Tetszik a ruhád: a fízta erény.
 Illatát érzem szállani felém.
 Ajkamra veszem csendes imám,
 Jöjjön — ha tud — a lidérc, hitvány.

Újpest.

Megyek utánad nagylihogve én.
 Szeretet kísér, sziklahit, remény.
 Feszül az izmom, karom acél,
 Jevit, éltet a magasztos cél.

Megyek, jó Jézus, megyek utánad.
 Otthonod édes. Tetszik szent várad.
 Megyek Teérted tűzbe-vízbe:
 Csillagod, fényed hozzád visz be.

Szivontsik Antal.

Aquinói szent Tamás az Oltáriszentségről.

(Folytatás.)

III. A harmadik követelmény az áldozó részéről az áhitatos imádság. *«Könyörögtek és jött a fűrj, és mennyei kenyérrel elégtette meg őket.»* (Zsolt. 104₍₁₀₎) *«Mielőtt eszem, fokáskodom.»* (Jób. 3₍₁₎) Mária Magdolna és a többi jámbor asszonyok keneteket vittek magukkal, mikor az Úr testét keresték. Az áhitatos imádság legyen nálunk a kenet, mikor az Úr testéhez akarunk jutni, hogy ha bűnrel és gyónással kevésbé volnánk előkészülve, a hiányt ez a lelki kenet pótolja. *«A nép nagy része, mely nem volt megszentelve, ette a Fázét, de nem a szigorú előírás szerint. Ezekért Ezekiás király így imádkozott: «A jó Isten megkegyelmez mindenkinek, akik teljes szívből keresik atyáik Urát Istenét, és nem tulajdonítja nekik vétkül, hogy kevésbé szenteltettek meg.»* (II. Krón. 30₍₁₈₋₁₉₎) Szent Ágoston azt mondja: *«Jóllehet, valaki bocsánatos bűn tudatában van, egyébként azonban megvan benne az akarat, hogy többé nem vétkezik, könnyekkel és imával pótolja azt, ami hiányzik s bízva az Úr irgalmában, félelem és aggodás nélkül bátran járuljon az Eucharisztiahoz.»*

Egyébként az áldozásra való előkészülethez magának az ostyának titokzatos jelentése is útmutatást adhat. Miként ugyanis a gabonaszemekből mesterséges úton fokozatosan lesz kész kenyér, hasonlóképen a bűnös lélek is Isten kegyelmével jut el fokozatosan abba az állapotba, amelyben már szabad neki az Úr testét magához vennie. A búzaszemek jelentik azt az állapotot, amelyben a bűnös van: kemények, héjjal vannak borítva és egymástól külön állnak — hasonlóképen a bűnös szívben kemény *«keményebbekké tették orcájukat a kőnél és nem akarnak megtérni.»* (Jer. 5₍₃₎) — azután a bűn csunya burokja veszi körül *«mily nagyon silány lettél bűneidet megújrázva.»* (Jer. 2.) — és távol van felebarátjától, mert nincs benne szeretet *«megosztott az ő szívéük: ezennel elvesznek.»* (Oz. 10₍₂₎) Miként azonban a búzaszemek keménysége megtört a malomkő által, héjuktól megtisztultak s lisztjüket a víz együvé foglalja, a tűz megsüti és kenyér lesz belőle, azonképen a bűnösnek is, hogy méltó legyen az Úr testének vételére, az ezek által jelzett hármassal kell előkészülnie: a szív törődöttségével, a száj vallomással és a felebarátnak szeretésével.

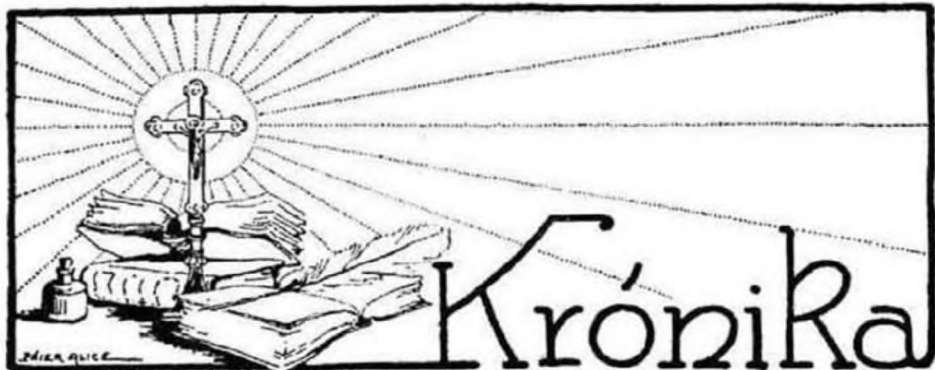
Először tehát a szív törődöttségével: *«Vedd a malomkövet és őrdölj lisztet.»* (Iz. 47₍₂₎) Mintha azt mondaná a próféta: Járjon a lelkedben a malom, hogy megtörjön szíved keménysége; a malomnak egyik köve legyen az Isten irgalma, a másik az igazságossága; a felső kő legyen az Ő irgalmassága, amely most dolgozik és közbejár, ezen élet után

azonban megszűnik működni. «Nagy a te irgalmasságod énrajtam». (Zsolt. 85₁₃.) Az alsó kő pedig legyen az Isten igazságossága, amely most mozdulatlanul áll a helyén és pihen, de ezen élet után megmozdul, működésbe jön és közbenjár. «Megítélek útaid szerint; szemem nem néz el semmit és nem lesz irgalom.» (Óz.) «Akire e kő esik, azt összezúzza.» (Mát. 21₄₄.) «Tekintsd az Isten, jóvoltát és szigorúságát.» (Róm. 11₂₂.) «Meglágyította szívemet az Isten (akinek tulajdonsága az irgalom) és összezavart a mindenható», (akinek igazságosan kell ítélnie). (Jób.) «Áldozat Istennek a kesergő lélek.» (Zsolt. 50₁₉.)

Az előkészület másik követelménye, hogy megtisztuljon a keresztény lélek a bűn héjától, korpájától. «Fölrázom Izrael házát, hogy megtisztítsam, miként megrázzák a lisztet a szitában» (Ámosz 9₉.) s az megtisztul a piszoktól, úgy a lélek is a gyónásban megtisztul a hitvány bűntől. «Beismerés, megvallás és szépség legyen színe előtt, szentség és fönység az ő szentelyében.» (Zsolt. 95₆.) «Kik az Urat félik, elkészítik szívüket és az ő színe előtt megszentelik lelküket.» (Jéz. Sir. 2₂₀.) Boldog az a lélek, amelyik minden nap megtisztítja szívét, hogy az Isten térjen be hozzá lakni; mert aki Őt bírja, nem szorul rá senkinek a javaira, mivel minden javaknak szerzőjét bírja magában.

A jó előkészület elengedhetetlen kelléke végül a felebaráti szeretet. «Siess, gyűrj három mérték lisztlángot és készíts hamuban sült pogácsákat» és a legszebb borjút kell leölni lakomára. (Gen. 18.) Aki ugyanis e borjú által jelképezett étel, azaz Krisztus testének lakomáján részt akar venni, előbb három mérték lisztlángot kell hozzá készítenie tűzben, vagyis egyformán kell megvalósítania a szeretetet a följebbvalói, egyenrangújai és alantasai iránt. Mert «egy kenyér, egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik az egy kenyérben részesülünk». (1. Kor. 10₁₇.) Szent Ágoston szerint: «Aki az egység titkát veszi magához és széttepi a béke kötelékét, e titkot nem a maga érdekében, hanem maga ellen veszi magához». «Ha ajándékokat az oltárra viszed és ott eszedbejut, hogy atyádfiának van ellened valamije, hagyd ott ajándékokat az oltár előtt és menj előbb megbékülni atyádfiával és csak aztán jöjj el ajándékokat fölajánlani.» (Mát. 5₂₃₋₂₄.) Ha megsértetted testvéredet, békülj ki vele s ha netán ellenséges lenne is, légy vele szemben jóindulattal, hogy barátoddá legyen. Ha így adsz ajándékot Istennek, kedves lesz előtte.

E három utóbbira vonatkozólag, amire a kenyér készítése is figyelmeztet bennünket, azt mondja az Írás: «Kovácsztalant egyél... és legyen ez mint jel kezeden s mint emlék szemeid előtt». (Ex. 13₆.) Emlékezzél meg arról, hogy a szív bánatával, a száj vallomásával és a felebarát szeretésével kell elkészülnöd, hogy méltóan járulhass az Úr testéhez.

Október 12-én, a katolikus nagygyűlés eucharisztikus körmenetén az idén olyan impozáns tömeg hódolt a szentségi Jézusnak, amilyent Budapest még sohasem látott. Vajha ez a hitvallás minden vonalon érvényesülne a résztvevő (200 ezren felül) és ott nem volt katolikus életében is.

Október 13-án az Örökimádás-templomban volt díszgyűlés a bíboros hercegprímás elnökletével, amelyet megelőzően *Szmrecsányi Lajos* egri érsek pontifikált gyönyörű főpapi misét. A gyűlés szónokainak nagyhatású beszédeit az Örökimádásban közöljük. Az ünnepélyt áldással s a pápai himnusszal fejeztük be. Este 7–8-ig dr. *Bürchner* györi spirituális vezetése alatt szentóra volt.

Bíboros főpásztorunk aranymiséje alkalmából november 17-én este egy órai harangozással hirdeti az Egyház a jubileum örömét, november 18-án pedig 8 órakor ünnepi hálaadó szentmise lesz Te Deummal az Örökimádásban, amely alatt az Oltáregyesület és az eucharisztikus Gyermekszövetség tagjai közös szentáldozáshoz járulnak. A szentáldozást mindenki a jubiláló főpapért ajánlja fel.

November 3-ára van áttéve az idén a halottak napja. Az Örökimádásban 6–12-ig szentmisék, 9 órakor ünnepi requiem a megholtakért. 12 órakor a legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele.

November 4-én 9 órakor külön ünnepi requiem az Oltáregyesület meghalt tagjaiért.

November 6-án, az Oltáregyesület alapításának évfordulóján, 9 órakor ünnepi szentmise, délután 1/46-kor ünnepi szentóra és segédletes áldás.

November 9-én reggel 8 órakor az Oltáregyesület rendes havi közös áldozása, délután 1/46-kor szentbeszéde és litániája.

November 10-én d. u. 4 órakor választmányi, november 11-én pedig terjesztői gyűlés.

Fölkel a Nap

Elbeszélés. — Irta: *Eöri János.*

(Folytatás.)

JÓ HANGULAT uralkodott az asztalnál délben. A püspök úr ma feltűnően jókedvű volt. Bizonyára a levéltári új szerzeménynek örült s többször figyelmébe ajánlotta Tamásnak. Közben megkérdezte tőle, hogyan telt el a vakáció, mi volt a szórakozása. Ezen kérdések kapcsán, hogy-hogy nem, ráterelődött a beszéd arra, hogyan kísérte el Tamás meg Géza a beteghez siető papot. Tamás elmesélte az egészet, azt is, hogyan döbbentek meg mindaketten, mikor beléptek a pap után oda arra — bocsánat, mondta Tamás — az undorító helyre, abba a piszokfészekbe, amelyiknek még ajtaja sem volt. A beteg, egy 60 év körüli férfi, egyedül volt, teljesen magára hagyatva. Ott fetrengett a földön félig rothadt szalmán, majdnem eszméletlenül s félelmetesen jajgatott és nyöszörgött. Agyneműnek, takarónak még nyoma sem volt. Az összes bútort egy rozsdáette bádog takaréktűzhely. A földön többhetes szemét s széjjel-szanaszét fűfavessző hulladékok meg nyalábok heverték. A pap, mikor mi utána odaérkeztünk, még ott állt s hirtelen nem tudta, hová helyezze a Legszentebbet s a szent olajat, míg gyóntat. De hamarosan föltalálta magát: kiterítette a hófehér korporalét a rozsdás, hideg takaréktűzhelyre, ráhelyezte az Oltárizsentséget s fehér lett tőle a barlangszoba; még a levegője is tisztább lett. A beteg már nem nyöszörgött oly rémesen. A pap lehajolt hozzá, szelid hangon kérdezett tőle valamit, aztán kiküldött bennünket néhány percre. Mikor végzett az öreg gyóntatásával, a kis csengővel jelt adott s mi bementünk újra. A mi lelkünk is más lett, mint az apostoloké lehetett, mikor Mesterük szemük láttára gyógyította a bélpoklosokat. A súlyos beteg férfi, miután megáldozott, úgy viselkedett, mintha csak egy gyengélkedő lett volna. A pap nem félt vagy irtózott, sőt jószágon beszélgetett az öreggel, mikor már a szent kenetet is föladta neki. Megígért neki valamit, mire a beteg nyugodtan köszönőmőt mondott. Azzal az érzéssel távoztunk, hogy az élet és halál Ura volt ott velünk abban a viskóban.

Tamás beszélt még barátjáról, tervéről. Érdeklődve hallgatták mind, megjegyzéseket szúrtak közbe; csaknem vita lett a vége. A püspök úr csak mosolygott.

XIV.

Mint zord tél után a méhecske, mikor a verőfényes napsugártól megittasulva a virágözönben azt sem tudja, melyikre röppenjen, messzire szálljon-e vagy a közelben maradjon, kóstolja-e vagy habzsolja az édes nektárt, olyan formán érezte magát Gondi Tamás a hatalmas könyvtárban, miután a kulcsait átadták neki, drága kincseit rábizták vagy inkább mikor őt ezekre rászabadították. Szerette volna valamennyit egyszerre, egy nap alatt elolvasni. Idegesen, lázas sietséggel szedegette le őket a poros polcokról s mikor a címlapjukat átnézte s találmra egy-egy lapot felütött, egy-egy bekezdést futva elolvasott, visszatette őket a helyükre, de a szeme már ismét újabb, ingerlőbb címeken akadt meg s irgalmatlanul bolygatta az erősen papírszagú foliánsokat évtizedes nyugalmuk-

ban. Esténként alig tudott a könyvtárból távozni, szinte erőszakot kellett magán vennie, hogy reggel rohanjon megint oda.

Mikor az első könyvtárláza egy kissé lecsillapult, beletemetkezett azokba a levelekbe, okiratokba, amiket ajándékba kapott az irattár. Gondolta: addig úgysem tud nyugodtan olvasni, míg ezt a legsürgősebb dolgát el nem végzi. Végig böngészett egynehányat s azután számított: mire készül el velük egészen. Messziről könyvkötőműhelynek nézhette volna valaki azt a melléktermet, ahol Tamás dolgozott. Három asztal állott benne hosszú félkörben. Rajtuk az áttanulmányozott lapok és ívek szép sorjában, osztályozva, számozva, nagy és kis jelzésekkel ellátva heverték mint drága teríték. Fáradhatatlanul szedte elő Tamás a sarokban levő ládából a régmúlt idők emlékeit egymásután; lelkiismeretesen elolvasta mind s szép gyöngybetűkkel jegyezte őket: a tartalmukat, jelzésüket a katalógusba. Nem volt oly könnyű dolga, mint eleinte gondolta. Sokszor megakadt munkájában. Néha napokon át vesződött egy-egy irattal, mikor valami szokatlan kifejezéshez, időmarta helyekhez, szakításhoz, törléshez, javításhoz, átíráshoz, széljegyzethez, elkapkodott, kicifrázott aláíráshoz, keltezéshez, jelzéshez jutott. Türelmét azonban mégse vesztette el. Szerszámainak: nagyítóinak, ragasztóinak, vegyiszereinek, kézikönyveinek, szótárainak, fényképezőkészülékének segítségével átküzdötte magát mindegyiken, anélkül, hogy valamelyiknél végérvényesen megakadt volna.

Munkája közben többször meglátogatta a püspök. Adott neki jó tanácsokat, buzdította, de fékezte is Tamást, mikor észrevette, hogy túlságba viszi nehéz munkáját. Gyakran mondta neki: «Akkor is jó lesz ám, ha két év múlva lesz is készen a rendezéssel. Főlősleges megerőltetnie magát, főképp a szemeit. Azokra még szükség lesz, mert amint látom, olyan munkát végez, hogy önnek kell majd a könyvtárt is, meg az egész irattárt is újra rendezni. Igazán nagyszerű ez a katalógus, amit készít. Akár harminc éven át is fogok én önnek munkát adni. Most pedig vesse le a poros köpenyét, mosakodjon meg, elmegyünk látogatóba; be akarom mutatni a jobb családoknál». Tamás ilyenkor vonakodott, mentegődött egy kissé, de azért a püspök óhaja parancs volt számára. Jó félév múlva ezeken a helyeken már ismerték és úgy ismerték, mint a püspök kedvencét. Hogyne lett volna hát nekik is kedvencük a «doktor úr», ahogy a püspök után kedveskedve szokták titulálni.

Gondi Tamás hamarosan igen jól érezte magát munkássága közben s abban a környezetben, amelybe került. Amit az első hetekben elmulasztott, most már sűrűn küldözgetett leveleket édesanyjának is, Gézának is. Lassankint ő maga is rájött arra, hogy semmi szüksége sincs rohanva, idegölő mohósággal dolgoznia. Kötelességszerű munkájával párhuzamosan hozzáfogott mindjobban kikristályosodó tervének megvalósításához.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: Dr. Mészáros János.